

NEWSLETTER PRAWA PODATKOWEGO MARZEC 2019

Zespół prawników praktyki prawa podatkowego w kancelarii SPCG świadczy usługi w zakresie kompleksowego doradztwa podatkowego. Sporządzamy opinie prawne w przedmiocie wykładni i stosowania przepisów prawa podatkowego. Oferujemy pomoc prawną na wszystkich etapach postępowań związanych ze zobowiązaniami podatkowymi, w tym również w postępowaniach sądowoadministracyjnych.

Na bieżąco analizujemy zmiany w uregulowaniach prawnych z zakresu prawa podatkowego oraz orzecznictwo i interpretacje podatkowe. Śledzimy też przebieg prac legislacyjnych dotyczących przepisów prawa podatkowego.

W niniejszym opracowaniu prezentujemy wybrane przez nas orzecznictwo sądów administracyjnych oraz interpretacje podatkowe, a także informacje o ważniejszych wprowadzonych lub planowanych zmianach w przepisach podatkowych.

NAJNOWSZE ORZECZENIA I INTERPRETACJE

PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH

- Żądanie natychmiastowej zapłaty podatku od niezrealizowanych zysków jest sprzeczne z prawem unijnym.
- Prowadzenie ewidencji prac twórczych pracowników przez płatnika nie jest warunkiem koniecznym do stosowania podwyższonej stawki k.u.p.

PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH

- Przesłanki zaliczenia do kosztów uzyskania przychodu odstępnego zapłaconego z tytułu wcześniejszego rozwiązania umowy najmu.
- Konsekwencje podatkowe zwrotu nadpłaconych składek z tytułu ubezpieczenia społecznego, zaliczonych do kosztów uzyskania przychodów w okresach rozliczeniowych, w odniesieniu do których upłynął termin przedawnienia zobowiązań podatkowych.

PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG

- Zakres pojęcia „usług ciągłych”.
- Cesja wierzytelności a ulga na złe długi.

KONTAKT

NAJNOWSZE ORZECZENIA I INTERPRETACJE PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH

Żądanie natychmiastowej zapłaty podatku od niezrealizowanych zysków jest sprzeczne z prawem unijnym – wyrok TSUE z dnia 26 lutego 2019 r., sygn. C-581/17.

Przedmiotowy wyrok dotyczył obywatela niemieckiego, który posiadając udziały w spółce mającej siedzibę w Szwajcarii przeniósł swoje miejsce zamieszkania do tego kraju. Orzeczenie może mieć znaczenie również w kontekście polskich regulacji dotyczących podatku od niezrealizowanych zysków („exit tax”).

W związku ze zmianą miejsca zamieszkania niemiecki obywatel był zobowiązany do uiszczenia w Niemczech podatku odpowiadającego swoją konstrukcją polskiemu *exit tax*. Podobnie, jak w przypadku polskich przepisów, również niemieckie prawo podatkowe regulujące podatek od niezrealizowanych zysków nakazuje zapłatę tego podatku niezwłocznie po wyprowadzeniu się do innego kraju (zgodnie z polskimi przepisami, podatek trzeba zapłacić w terminie 7 dni po wyprowadzce z Polski).

TSUE wskazał, że obywatel Niemiec skorzystał ze swego prawa do podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej w formie spółki na terytorium Szwajcarii na podstawie umowy w sprawie swobodnego przepływu osób zawartej między UE a Szwajcarią. Konieczność niezwłocznego uiszczenia podatku od niezrealizowanych zysków powoduje, że taka osoba jest w mniej korzystnym położeniu podatkowym niż inni niemieccy obywatele, wykonujący działalność gospodarczą w ramach spółki, lecz zachowujący miejsce zamieszkania w Niemczech. Ci drudzy płacą bowiem podatek od zysków związanych z posiadaniem udziałów w spółkach dopiero wówczas, gdy te zyski zostaną zrealizowane. Oznacza to, że niemieckie przepisy dotyczące terminu płatności podatku od niezrealizowanych zysków naruszają zasadę równego traktowania obywateli UE i jako takie są sprzeczne z prawem wspólnotowym.

Prowadzenie ewidencji prac twórczych pracowników przez płatnika nie jest warunkiem koniecznym do stosowania podwyższonej stawki k.u.p. – wyrok NSA z dnia 7 lutego 2019 r., sygn. II FSK 422/17.

Zgodnie z przedmiotowym wyrokiem, nałożenie na podatnika konkretnego obowiązku, takiego jak prowadzenie ewidencji prac twórczych, musi wynikać wprost z przepisów prawa. Obowiązujące przepisy nie uzależniają możliwości zastosowania 50% k.u.p. przewidzianej w art. 22 ust. 9 pkt 3 Ustawy o PIT od prowadzenia ewidencji prac twórczych. Obowiązek prowadzenia przedmiotowej ewidencji nie wynika również z żadnego innego przepisu. Obowiązkiem pracodawcy jest udokumentowanie okoliczności pozwalających na zastosowanie 50% stawki k.u.p., jednak w świetle obowiązujących obecnie przepisów nie musi to nastąpić poprzez prowadzenie ewidencji prac twórczych. Na tej podstawie NSA uznał, że opisany poniżej sposób działania płatnika jest prawidłowy.

Wskazane powyżej stanowisko zostało wyrażone przez NSA w sprawie, w której organ podatkowy kwestionował możliwość zastosowania podwyższonej stawki k.u.p. ze względu na brak prowadzenia ewidencji prac twórczych wykonanych przez pracownika. Spółka w zawieranych z pracownikami umowach o pracę dokonywała podziału wynagrodzenia wypłacanego pracownikowi na dwie części, wskazując kwotę, jaka wypłacana jest w zamian za stworzenie i przeniesienie na spółkę praw do utworów oraz kwotę, jaka wypłacana jest za pozostałe czynności wykonywane w ramach stosunku pracy. Spółka nie ewidencjonowała dodatkowo czasu pracy pracownika przeznaczonego na pracę twórczą.

Zdaniem organu podatkowego podwyższona stawka k.u.p. ma zastosowanie jedynie do precyzyjnie wyselekcjonowanego i udokumentowanego działania skutkującego powstaniem utworu w rozumieniu prawa autorskiego. Natomiast do pozostałej części wynagrodzenia, pozbawionej ww. przymiotów, należy zastosować standardowe zryczałtowane koszty uzyskania przychodu. W związku z powyższym w ocenie organu wydzielanie części wynagrodzenia pracownika przypadającej na pracę twórczą w umowie o pracę, z jednoczesnym odstąpieniem od prowadzenia stosownej w tym zakresie dokumentacji dla celów dowodowych, np. w postaci ewidencji czasu poświęconego przez pracownika na pracę twórczą, nie było w tym zakresie wystarczające.

NAJNOWSZE ORZECZENIA I INTERPRETACJE PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH

Przesłanki zaliczenia do kosztów uzyskania przychodu odstępnego zapłaconego z tytułu wcześniejszego rozwiązania umowy najmu – wyrok NSA z dnia 6 lutego 2019 r., sygn. II FSK 259/17.

Stroną w postępowaniu był bank posiadający sieć oddziałów i placówek rozlokowanych w różnych miejscach w kraju. Znaczna część oddziałów banku usytuowana jest w lokalach, które bank wynajmuje od podmiotów trzecich. Zdarza się, że w celu poprawy efektywności biznesowej bank rozwiązuje umowy najmu przed upływem przewidzianego w nich okresu i z tego tytułu wypłaca na rzecz wynajmujących określone świadczenie pieniężne, tzw. odstępne.

W związku z powyższym bank wystąpił o wydanie interpretacji podatkowej w celu potwierdzenia, czy wypłacana wynajmującym kwota odstępnego może zostać zaliczona do kosztów uzyskania przychodu. W uzasadnieniu swojego stanowiska bank wskazał, że wysokość odstępnego jest znacznie niższa niż kwota czynszu, jaką musiałby zapłacić przez pozostały okres umowy. W związku z tym wydatek ten spełnia warunki określone w art. 15 ust. 1 Ustawy o CIT.

Organ podatkowy uznał, że wskazane wyżej świadczenie należy uznać za karę umowną, która jest wyłączona z kategorii kosztów uzyskania przychodu.

NSA nie zgodził się ze stanowiskiem organu, odwołując się do uchwały NSA z dnia 25 czerwca 2012 r., sygn. II FPS 2/12. Sąd podniósł, że podatek działając w warunkach rynkowych jest niejednokrotnie zmuszany do podejmowania działań zmierzających do uzyskania jak największej efektywności ekonomicznej. Analizowany wydatek banku nie stanowi kary umownej, ale jest świadczeniem spełnianym w zamian za możliwość wcześniejszego rozwiązania umowy najmu, co ma prowadzić do zmniejszenia kosztów działalności banku. Jako taki wydatek ten może zostać zaliczony do kosztów uzyskania przychodu.

Konsekwencje podatkowe uzyskania zwrotu nadpłaconych składek z tytułu ubezpieczenia społecznego, zaliczonych do kosztów uzyskania przychodów w okresach rozliczeniowych, w odniesieniu do których upłynął termin przedawnienia zobowiązań podatkowych – wyrok NSA z dnia 6 lutego 2019 r., sygn. II FSK 258/17.

Stroną postępowania była spółka, która na mocy wyroku sądu otrzymała zwrot nadpłaconych składek z tytułu ubezpieczenia społecznego. Przedmiotowe składki były przez spółkę zaliczane do kosztów uzyskania przychodu w okresach rozliczeniowych wynikających z art. 15 ust. 4h Ustawy o CIT. W momencie otrzymania zwrotu ww. środków upłynął już termin przedawnienia zobowiązań podatkowych w odniesieniu do tych okresów rozliczeniowych.

W związku z tym spółka wystąpiła do organu podatkowego z pytaniem, czy w związku z otrzymanym zwrotem środków z tytułu nadpłaconych składek na ubezpieczenie społeczne jest zobowiązana do dokonania korekty rozliczeń podatkowych, a jeżeli tak, to czy przedmiotowa korekta powinna dotyczyć bieżących okresów rozliczeniowych, czy też okresów, w których spółka pierwotnie rozpoznała koszty uzyskania przychodu z tego tytułu. Spółka wskazała, że po otrzymaniu zwrotu nadpłaconych składek z ZUS jest, co do zasady, zobowiązana do skorygowania rozliczeń podatkowych w odniesieniu do tego roku podatkowego, w którym wydatki te zaliczono do kosztów uzyskania przychodów. Jednakże z uwagi na to, że w chwili uzyskania zwrotu ww. środków upłynął już termin przedawnienia zobowiązań podatkowych w odniesieniu do roku podatkowego, w którym wydatki zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, obowiązek korekty nie powstaje.

W ocenie organu, zwrot nadpłaconych składek z tytułu ubezpieczenia społecznego nie może skutkować korektą kosztów uzyskania przychodów, ale stanowi dla spółki przychód podatkowy w momencie jego otrzymania. NSA podzielił pogląd organu podatkowego i wskazał, że dokonanie korekty kosztów uzyskania przychodów za okresy rozliczeniowe, w odniesieniu do których upłynął już termin przedawnienia zobowiązań podatkowych, nie jest możliwe. Wobec tego zwrot nadpłaconych składek z tytułu ubezpieczenia społecznego powinien być rozpoznany jako przychód podatkowy w dacie otrzymania przez spółkę zwrotu środków z tego tytułu.

NAJNOWSZE ORZECZENIA I INTERPRETACJE PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG

Zakres pojęcia „usług ciągłych” – wyrok NSA z dnia 22 lutego 2019 r., sygn. I FSK 150/17.

Świadczenie o charakterze ciągłym obejmuje pewne stałe zachowania w czasie trwania stosunku obligacyjnego, zaspokajające interes odbiorcy tych świadczeń, poprzez ich trwałość – pod względem czasowym i funkcjonalnym – charakter oraz cechujące się niemożliwością wyodrębnienia powtarzających się czynności podatnika, co jest charakterystyczne dla świadczeń ciągłych (okresowych). Jeżeli jednak, również w stałych relacjach między kontrahentami, istnieje możliwość wyszczególnienia momentu wykonania poszczególnych usług/dostaw, mamy do czynienia z szeregiem świadczeń jednorazowych, dokonywanych w ustalonych umowami okresach, określonych jednoznacznie co do przedmiotu oraz czasu ich realizacji, to w takiej sytuacji nie mamy do czynienia z usługą ciągłą, a tym samym w wystawianych fakturach każda ze świadczonych usług/dostaw towarów powinna zostać odrębnie wykazana.

Cesja wierzytelności a ulga na złe długi – wyrok NSA z dnia 26 lutego 2019 r., sygn. I FSK 404/17.

Naczelny Sąd Administracyjny uznał, że w przypadku zbycia wierzytelności objętej uprzednio ulgą na złe długi, korekta podstawy opodatkowania oraz podatku należnego powinna zostać dokonana proporcjonalnie do ceny zbytej wierzytelności, a nie w pełnej wysokości korekty.

Jest to pierwszy wyrok prezentujący stanowisko korzystne dla podatników. Zgodnie z art. 89a ust. 4 ustawy o VAT, w przypadku, gdy po złożeniu deklaracji podatkowej, w której dokonano korekty z tytułu ulgi na złe długi, należność została uregulowana lub zbyta w jakiegokolwiek formie, wierzyciel obowiązany jest do zwiększenia podstawy opodatkowania oraz kwoty podatku należnego w rozliczeniu za okres, w którym należność została uregulowana lub zbyta. W przypadku częściowego uregulowania należności, podstawę opodatkowania oraz kwotę podatku należnego zwiększa się w odniesieniu do tej części. Na tej podstawie przyjmowano do tej pory, że w przypadku cesji wierzytelności objętej ulgą na złe długi po cenie niższej od jej wartości nominalnej, należy zwiększyć podstawę opodatkowania oraz podatek należny w wysokości całkowitej zastosowanej ulgi (a nie jedynie w zakresie proporcjonalnym do ceny zbytej wierzytelności).

Autor opracowania: radca prawny Łukasz Koc - Associate. Nadzór merytoryczny: adwokat Agnieszka Soja - Partner.

KONTAKT

Agnieszka Soja

adwokat

Partner

E: a.soja@spcg.pl

T: +48 12 427 24 24

www.spcg.pl

Siedziba Kancelarii:

ul. Jabłonowskich 8
31-114 Kraków
T: +48 12 427 24 24
E: spcg@spcg.pl

Oddział w Warszawie:

ul. Złota 59
00-120 Warszawa
T: +48 22 244 83 00
E: warszawa@spcg.pl

Oddział w Katowicach:

ul. Warszawska 10
40-006 Katowice
T: +48 32 352 19 60
E: katowice@spcg.pl

Oddział we Wrocławiu:

ul. św. Mikołaja 7
50-125 Wrocław
T: +48 71 739 55 00
E: wroclaw@spcg.pl